



RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-635944-VI/09/KP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 30/03/2010

Pan
Krzysztof Grabczuk
Marszałek Województwa Lubelskiego
ul. Spokojna 4
20 - 074 LUBLIN

Zwrócił się do mnie Pan Poseł Sławomir Zawiślak w związku z sytuacją mieszkańców Zamojszczyzny i Roztocza, która powstała po likwidacji przez PKP Intercity S.A., obsługującą połączenia dalekobieżne, czterech pociągów: Chełmianin i Bydgoszczanin przez Lublin do Bydgoszczy, Hetman do Gorzowa Wielkopolskiego i Roztocze do Wrocławia, a zatem połączeń kolejowych: z Zamościa do Rejowca, Dębicy, Rzeszowa oraz z Lublina do Bełżca czyli wszystkich istniejących połączeń kolejowych tego regionu. W zaistniałej sytuacji szczególnie niepokojące jest to, iż spółka bardzo późno zawiadomiła o swojej decyzji opinię publiczną oraz władze samorządowe, a ponadto postanowiła najpierw zlikwidować pociągi na trasach uznanych za deficytowe, a następnie rozpocząć poszukiwania przewoźników, którym zleci kursy autobusowej komunikacji zastępczej.

Jednocześnie z informacji prasowych wynika, iż spółka PKP Intercity zapowiadając w sierpniu 2009 r. zamierzoną likwidację połączeń, poprzedzoną okresem ich zawieszenia od września do grudnia 2009 r., poinformowała o uzależnieniu zakres likwidowanych linii kolejowych od stanowiska samorządu wojewódzkiego w sprawie ich dofinansowania. W dniu 11 sierpnia 2009 r. Zarząd Województwa Lubelskiego

skierował w tej sprawie pismo do Prezesa zarządu PKP Intercity S.A., w którym przedstawił argumenty przemawiające za zachowaniem połączeń kolejowych z Zamościem i Roztoczem. Z odpowiedzi przewoźnika z dnia 4 września 2009 r. znak: BWM2d-051-122/2009 wynikało m.in., że : „...*Na realizację zadania będącego przedmiotem umowy tj. wykonywania kolejowych przewozów międzywojewódzkich przeznaczona jest przez zamawiającego i dotującego przewozy (Ministerstwo Infrastruktury) określona w umowie kwota na pokrycie deficytu wynikającego z różnicy pomiędzy udokumentowanymi przychodami ze sprzedaży biletów a udokumentowanymi kosztami związanymi z uruchomieniem pociągów. Wykonanie i rozliczenie 6 miesięcy 2009 r. wykazało, że z uwagi na obecną sytuację gospodarczą kraju oraz fakt dopuszczenia przez zarządcę infrastruktury kolejowej do świadczenia przewozów międzywojewódzkich pociągami uruchamianymi przez PKP Przewozy regionalne sp. z o.o., wcześniejsze prognozy zostały w znacznym stopniu zachwiane. Sytuacja ta wymusiła konieczność ograniczeń w kursowaniu pociągów w celu zmniejszenia deficytu pociągów międzywojewódzkich objętych umową z Ministrem Infrastruktury. Dlatego też spółka podjęła decyzję o wprowadzeniu ograniczeń w kursowaniu pociągów z dniem 1 września 2009 roku. O zawieszenia kursowania wytypowane zostały pociągi charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami ekonomicznymi oraz niską frekwencją podróżnych. Pociągi do odwołania wytypowano na podstawie badań marketingowych frekwencji w pociągach oraz analiz ekonomicznych*”.

W mojej opinii wiarygodność informacji przedstawionych przez PKP Intercity, jakoby podstawową przyczyną likwidacji wszystkich połączeń kolejowych z Zamościa była przede wszystkim sytuacja finansowa spółki spowodowana sytuacją gospodarczą kraju oraz faktem dopuszczenia przez zarządcę infrastruktury kolejowej do świadczenia przewozów międzywojewódzkich pociągami uruchamianymi przez PKP Przewozy Regionalne może budzić wątpliwości. W zaistniałej sytuacji zasadnicze znaczenie ma stanowisko Ministra Infrastruktury, do którego zwróciłem się o stanowisko w tej sprawie. Nie mniej istotne - w szczególności dla złagodzenia skutków likwidacji połączeń kolejowych na Zamojszczyźnie - jest stanowisko władz samorządowych Województwa Lubelskiego.

>

W zaistniałej sytuacji poważne wątpliwości musiało budzić stanowisko PKP Intercity przedstawione Marszałkom Województw, w którym PKP Intercity nawet nie określiła wysokości i zasad dofinansowania, o które wnioskowała, sugerując potrzebę przyznania dotacji. W udostępnionym Rzecznikowi piśmie skierowanym do Pana Posła Sławomira Zawiślaka z dnia 7 sierpnia 2009 r. Zarząd PKP Intercity wyjaśnił, że: *"pociągi międzywojewódzkie obsługujące również ruch regionalny, w świetle obowiązujących przepisów mogą być dofinansowane przez poszczególne Urzędy Marszałkowskie. Jest to zgodne z art. 40a ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2003 r., Nr 68, poz. 789 z późn.zm) : „przewozy osób w połączeniach międzywojewódzkich pociągami krajowymi, w których nie obowiązuje rezerwacja miejsc, są dotowane jako usługi publiczne z budżetu państwa. Przewozy te mogą być również dotowane z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego ". W związku z powyższym, aby zminimalizować skutki ograniczeń oferty przewozowej naszym zdaniem zasadną jest współpraca i współuczestniczenie Samorządów Województw w finansowaniu tych przewozów, którą PKP Intercity zaproponowała Konwentowi Marszałków Województw RP."*

Należy zatem zauważyć, iż zakres proponowanej współpracy pomiędzy PKP Intercity a samorządem wojewódzkim i tak miałby znacznie ograniczony charakter. Obowiązująca ustawa o transporcie kolejowym nie pozwala bowiem wyznaczyć przewoźnikowi trasy, nie pozwala też zmusić go do obsługi określonych miejscowości.

W zaistniałej sytuacji jak się wydaje - niezbędne jest podjęcie działań mających na celu przywrócenie, choćby w ograniczonym zakresie, połączeń kolejowych Zamościa i Zamojszczyzny z resztą kraju.

Dlatego zwracam się do Pana Marszałka z prośbą o pilne przedstawienie stanowiska w tej sprawie. Proszę zwłaszcza i wskazanie, jakie działania już zostały podjęte przez Zarząd Województwa Lubelskiego w celu zapewnienia obywatelom tego województwa z regionu Zamojszczyzny korzystania z publicznego transportu kolejowego.

Łukasz Gajnar
Janusz Kucharski